

בעזרת השם יתברך

ספר
תשב"ץ
על שחיטה וטריפות

חודש מנחם אב שנת תשמ"ה לפ"ק
ברוקלין נוא יארק

ספר

תשב"ץ

מן רבינו שמשון בר צדוק זצ"ל.

כולל חמש מאות ותשעים מנהגים פסקים ודינים של רבו הגאון מאור ישראל מדרים מרוטנבורג ולהיה רבן של המדכני והרא"ש אשר מת בבית הסוהר על דבר עלילת שוא . ואת הספר הזה כתב תלמידו הגיל מפיו בהיותו עמו במגדל הסוהר למזכרת דור אחרון . והוסיף גם דברים רבים משלו .

הספר הנעלה הזה סגולה יקרה הוא מאלד , כי נדפס אך פעם אחת בעיר קרימונה שנת תשס"ז , זה שלש מאות ושלוש שנים , ואף בגאון מ"י הי"ד לזולתי אשר כל יקר רחם עינו , כחז עליו נקי עס הגדולים כי הוא אינו מלא ולא זכה למות הוד יפעחו כי אם נכתב יד , לכן החפוד עתה הנכבד המופלג מו"ה לוי משה לאבין י"י נהרז כמקיד מו"ה מרדכי זצ"ל והגליחו לאור מנסה , נדך כי הילו ופועל ידיו ירלה .

בדפים הרבני הנגיד מהורד דוד
צבי שרענציל .

Laschetz

Druck von D. S. Schrenzel in Lemberg.
1858

לוח התיקון

כ"כ כשהיא פיסה לפי שהיא מדקת לרבים
 אחרים פכ"ל וכן ל"ל כאן : סי' קמ"ד בשנת
 של ישראל ל"ל של ישראל בשנת : סי' ק"ג
 ושיעור שמן בנר וכו' פ"ס יש בכאן ו"ק סה"ח
 בס' רכ"ט כד הוא חזון שיכול להזיקה עד
 שתכלה רגל מן השוק וכו' וה"ל דמוכס שהיו
 מדליקין ברה"ר וכו' אבל חק מדליקין בבית
 הוי היכרא עד עמוד השמי : סי' ר"ב
 ולא בני ליה ט' פי' כשה"ח סי' קכ"א אך
 לבסוף מסיק דיכול להיות שליח אפ"י שלא היה
 מכירה מתחילה : סי' רנ"ח נהגו לפשות סעודה
 וכו' ולריך לברך שהשמחה במשעו קן הובא
 בנ"ח פה"ד בס' רס"ח בשם רבינו בעל
 הפרנס אלו וחקן מסיק בשם ריב"א
 דאין לברך שהשמחה במשעו משום דלפעמים
 איכא לערא ליוטקא וכ"ה בשו"ע יו"ד
 סי' ש"ה : סי' שג"ד וע"פ החוקה וע"פ
 הגזרות ל"ל הבריות וכ"ה בסמ"ג עשן
 נ"ב : סי' שג"ט קד קיבלו עליהם בשובר
 חולי ל"ל בשופר : בס' תכ"ד י"א אב חלי
 ל"ל יוד אב :

אלא כשה"ח סי' קג"ב ומש"כ ובאותו ל"ל
 בלוחו ושם כשה"ח הוא מבוחר ביומר פ"ס :
 סי' ק"ב אין לאטל חלב או גבינה אחר דגים
 ט' הנה כהגש"ד סי' פ"ו הובא השוכת מהר"ח
 ומחיר לאטל אחריו חלב או גבינה וא"י לדעת
 הריב"ן דנתכשלו אסור והביא רא' לדבר
 והש"ס ד"פ כ"ס וכ"כ הנ"י בפשיטות בטור
 ז"ח סי' קפ"ג והביא להלכה בדברי הרמ"א
 כהג"ה ביו"ד סי' פ"ט ועי' בש"ך שם ס"ק
 י"ט ואמנם יש ליתן טעם ואמך לדברי רבינו
 בעל הפרנס שאסור ע"פ דעת הרמב"ם ז"ל
 זכ' בטעם שריך להמתין אחר איחלת בשר
 גם שעות הוא משום בשר שבין השינים ונקרא
 בשר וז"ל בנ"ד לריך להמתין משום הדגים
 וכשאר בין השינים שיש בהם טעם דמי כמו
 שאוכל הדגים עם חלב ביהר ועי' בנ"ה
 הארוך : סי' ק"ח וכשאר יו"ט תאפה וכו' הוא
 גז' סה"ח בס' פ"ד חה לשוט שם וכשאר
 יו"ט יעשה כמו ק תאפה ואח"כ יקרא לה שם
 נשנן זה אפ"פ שיכול לקרות לה שם בעודה
 ביטה ולהשארה עד חול אינה סיבה להלגיט

ברך זה הנה ע"פ הרב הגאון המפורסם מה' **שלמה הכהן סי"ז דפ"ק**
 מה שהעיד באזהה מקומות על ספר הפרנס בעת עיניו בו לפום רדיטא ויחר
 הדגות יביאר בבק"א א"ה :

חשבון

לומר ברוך שם כבוד מלכו על כבודו אמן יחד מלאי אינו אלא טעם פי' שמאריך בו יחד מלאי שגאלה כאלו בן שתי חינוח :

ער דבר שהוא מה' מינים בנות הטוב והשורה ושכילה שפעל ושיפון בחחלה מברך בא"י אמיה ב"מ מזו נוח ולבסוף בא"י אמיה על המחיה ועל הכללה ועל חנוכה השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחב' שהנחלת' והורבת' לאבות נו ונחח לנו לאכול מפריה ולשבע מתיבה רחם ה' אלדינו עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מקדשך ועל היכלך ועל נחלתך כי אהב נוחן מחיה לכל בא"י על הארץ ועל המחיה :

ער פרי העץ שהוא מז' מינים בחחלה מברך בא"י אמיה ב"מ העץ ולבסוף בא"י אמיה על העץ ועל חנוכה השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שהנחלת' והורשת' לאבותינו לחה לנו לאכול מפריה ולשבע מטובה רחם ה' אלדינו עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מקדשך ועל מזבחך ועל היכלך ועל נחלתך וחצנה ירושלים עיר קדשך במהרה' בימינו והשאינו בה ושמחינו בחוכה כי אהב טוב ומטיב לכל בא"י על הארץ ועל הפירות . ועל היין אותה לבסוף בא"י אמיה על הגפן ועל פרי הגפן ועל העץ ועל פרי העץ ועל חנוכה השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחב' שהנחלת' והורשת' לאבותינו לחה לנו לאכול מפריה ולשבע בטובה רחם ה' אלדינו עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מקדשך ועל מזבחך ועל ועל היכלך ועל נחלתך וחצנה ירושלים עיר קדשך במהרה בימינו והשאינו בה ושמחינו בחוכה כי אהב טוב ומטיב לכל בא"י על הגפן ועל פרי הגפן :

ער שאר פירות שאינם מז' המינים מברך בכוף בא"י אמיה בורא נפשות רבות וחסידי' לכל מה שברא להחיו' בו נפש כל חי בא"י חי העולמי' :

שבג ובשראה ימים או נהרות או נבעות מאשים בנוכה ובעומק ורוחב משטח ימי בראשית היה מברך בא"י אמיה טובה מעשה בראשית וזקא לאחר ל' יום וכל ברכה שאין בה מלכות אינם ברכה :

חסד דיני ברכות אהל דיני איסור והיתר :

דיני שחיטה

שכר אמר יב יכו . א אמר שמואל כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה חסור לאכול משחיטתו ואלו בן הלכות שחיטה :

שהייה דרסה חדרה הגרמה ועיהור

שהייה בושט בין במכונת קמח בין במיעוט בחרה טרפה ובקנה דוקא במיעוט בחרה אבל במיעוט קמח דקנה כשירה מילי דבוב אחוי קנה . וס' והאסיף עליו כל שהוא וגמרו שהוא כשר ואפילו בעוף לפי' רש' ושיעור שהיה

שחיה כדי בחינה נהמה אחרת גם לגם דקס לדקס עוף לעוף וחסות
מלטרפום ולמה שחיה אכורה משום שהדס נבלע באברים אי נמי משום דנשיין
שחיטה אחת ונא שתי שחיטות :

דרסה שהחיו את הראש בנת אחת ולא הולך ולא הביא ואם יש בכיין חזק
לזואר כמג' לזאר כשר לשחוט בו באולם לחוד או בהבא' לחוד אבל
אם הולך והבי' אפי' באולם שי' לו קרבים כל שהוא כשר ולמה דרכה למורס
משום דכתיב ושחט כמו וכן שחוט הכל לשון משיכה הולכ' והובא' :

הדרה שהחלי' הכיין בין סימן לסימן או בין עור לסימן או בין למר מסוך
לעור : וחלה פסולה בין בקנה בין בוחט בין במיעוט קמא בין במיעוט
בחרא ולמה תלדה חכורה משום דנשיין שחיטה מפורע' דכתיב חז שחוט מה חז
בגלוי אף שחיטה בגלוי :

הגרמה שלא שחט במקום שחיה נקיה למעלה מטבעת הגדולה נשפוי
כובע או למטה בכניפי הריאה וכן בוחט למעלה עד תורכין האשט
דחינו חפ' בת יד או למטה משיטעיר ואפי' לו שחט שליט והגרים שליט פסולה כך
פי' רש"י זה הכלל כל הגרמות פסולות ואפי' הגרים כל שהוא ולמה הגרמה
אכורה לפי ששחט' שלא במקום הכל מים שחיטתו מן הזואר היא שבו ווחט וקנה
ודם הגפס יולאבו וכתיב וזבחת במקום שז"ב הדם ח"ת לשון שזירכה אי נמי במקום
שש"ח חטיבו שזכו לזאר שני וחטא את הבית .

עיקור שנעקרו הכימנים מן פלחי או שנפסקה הג'גר' באמצע ברובה
פסולה : ואם מכופק מתי נעקר אם קודם שחיטה או לאחר שחיטה
פסולה ואפילו סימן השמום הוא שחוט ואפילו אם לא חפס במימנים בשחוט
בשנים או בשלשה מקוצות שחיטתו כשהה .

בדיקת הכיין לרדך להראות הכיין לחכם מפני כבוד החכם ולרדך לבדוק
הכיין אביסרא ואסופרא ואחלת רוחתא קידם כל שחיטה החיטה
דכחי' ושקטת' בזה ואכלחם אם שחולף בדק הכיין לאמר שחיטתו שחיטתו
כשירה . ואם בדק ונמצא פגום שחיטתו פסולה ולמה שמא בעור נפגם ואם שחט
הרבה בהמות ובדק הכיין בין כל אחת ואחת וביה הכיין טוב ובאחרונה נמצא
פגום היה אכורה וכולן מותרות ואם שבר בה פגמות ואח"כ בדק ונמצא פגום
כולם מותרות .

אוגרת לא ישחוט שהיא נשחי רוחות מטוכסכת ברוח אחת אל ישחוט
לכתחילה אבל דיעבד כשירה וכגון שלא הביא את הפגימה עד
בקחא או הביא ולא הולך אם היא הפוכה כנגד ראש הכיין והיא דקיימ' ארישא
דסכינא הא לאו הכי אפי' דיעבד פסולה .

עזרה ויורד לכהתלה כשר לשחוט בו ולרדך לבדוק הכימנים לאחר שחיטה
ואם לא בדק פסולה .

וארו דן הכימנים לרדך לשחוט רוב שני' בנהמה או בעוף ומיאו בעוף כשר
דיעבד ברוח אחת ולכתחיל' לרדך לשחוט את הווירדין בעוף ומותר
לקפור קשר על הפגימה ביום טוב ומבדך בא"י אמיה א"י בן על השחיטה .
כיסוי